

PROTOKOLL

(Felles protokoll for to møter)

REGIONUTVALG NORD-NORGE		
Møtested:	Digitalt (Teams)	
Dato/tid:	27. oktober 2020 kl 18.00 – kl 21.30 og 28. oktober 2020 kl 10.00 – kl 13.30	Protokoll: 02/20
TIL STEDE:		
Arbeidsutvalg Nord-Norge:	Svein Slåtsveen, Bjørn Arne Skoglund, Tone Rubach, Ragnhild Engan, Fred Tore Fagereng og Bente Børsheim.	
Regionutvalg Nord-Norge:	Bjørn Tore Søfting, Sven-Erik Guttormsen, Jan Håland, Dan Rune Larsen, Morten Fredriksen, Laila Agersborg, Kay Morten Bull, Marion E. Alvestad, Elisabeth Salo, Sunniva Skogan, Marianne Hauan, Asbjørn Leonhard Hansen, Roger Simonsen, Bernhardt Halvorsen, Glenn Rainer Thomassen, Anders Stavrum Larsen, Grete E Arntsen, Tone Rubach, Anne Guro Dahle, Fred Tore Fagereng, Knut Joakimsen, Glenn Peter Knædal, Bjørn-Arne Skoglund, Leif-Kåre Halvorsen, Ole Ingar Johansen, Ragnhild Engan, Snorre Forsbakk, Anne Merethe Toftebakk, Frøydis Forsmo, Jørn Gunnar Ellingsen, Kjell Magne Sandmo, Kåre M Gjesbakk, Merethe Hjerpbakk, Olaf Paulsen, Snorre Berfjord, Peter D. Nicolaisen Jr, Eirik Alexandersen Bjørnsgård, Håvard Knygh, Bernt Andreassen, Bjørn Torstein Arnes, Anne-Maren Govasli, Bernt S. Skarstad, Lillian Sæterstad, Lisa Juliussen, Frode Bjørnå, Lena J. Steinslett	
Valgkomité Nord-Norge:	Tormod Nilsen, Morten Fredriksen, Lena J. Steinslett	
Andre:	Hanne Harila (årsmøteutsending) og Grete-Liv Olaussen (sentral valgkomité)	
Forfall:	Dan Vidar Rasmus, Vegard Simonsen, Endre Borch, Kristian Rognli, Jan-Tore Aronsen, Birgitte Rørvik Bruun, Randi Bruun, Ole-Magne Berg, Odd Vebjørn Vold, Hans Elling Angell, Aleksander Lillevik, Liv Kari Huskebakk, Skjalg Nordås, Yngve Herigstad, Hugo Mørk, Kristin Andreassen, Morten Holm, Espen Hald, Tor Stabbforsmo og John-Inge Henriksen (regional valgkomité)	
Konsernstyret:	Merethe Sund	
Administrasjonen:	Anne Marit Panengstuen, Pål-Kenneth Løvås, Tor Olav Brandtzæg og Magne Trondmo	
Referent:	Magne Trondmo	

Sak nr	Sak
1	<p>Konstituering av møtet Svein Slåtsveen ønsket velkommen, og Magne Trondmo foretok opprop.</p> <p>Ingen merknader til innkalling og sakliste.</p> <p>Vedtak: Innkalling og sakliste ble godkjent. Marion E. Alvestad og Bernt Andreassen ble valgt til å godkjenne protokoll sammen med møteleder i møtet 27. oktober. Elisabeth Salo og Frode Bjørnå ble valgt til å godkjenne protokoll sammen med møteleder i møtet 28. oktober.</p>

2

Økonomi 2. tertial

Merethe Sund gikk gjennom resultatet for 2. tertial, i tillegg til å gå innom utviklingen knyttet til råvarelager, produksjon, datterselskaper m.v.

Dette er hovedtrekkene i 2. tertial:

Lavere tilførsler

- Lavere totalmarked og tapte markedsandeler (-1,4%-poeng) bidrar til 6% lavere slakting (rødt kjøtt) i tertialet.

Lavere skjæring (rødt kjøtt) og råvaremangel

- Til tross for betydelig salgsvekst er skjæringen (rødt) 10% lavere i tertialet. For lav tilgang på helslakt og nedbygging av lager skåret vare forklarer utviklingen. -> råvaremangel og lavere leveringsgrad
- Nedgang skjæring hvitt kjøtt (1%) som følge av lagernedbygging

Fortsatt god salgsvekst i dagligvare

- Betydelig vekst i dagligvaresalget i 2.tertial; Gilde +10,8%, Prior +5,7% og EMV +44,5%
- Spesielt god vekst for Gilde pølser og deiger og Prior kylling og ferdigmat, samt EMV egg
- Betydelig fall i proffsalget «spiser opp» en betydelig andel av veksten i dagligvaremarkedet

Fortsatt svekkelse bruttomargin

- + Økt salgsvolum og nedbygging av lager: lavere nedskrivninger og overskuddsvarer
- - Fortsatt lavere prisuttak enn økn. i varekost – noe bedring etter prisjustering 1. juli
- - Lavere slakting og skjæring – større uttak av råvare fra lager

Reduserte energikostnader og lavere arbeidsgiveravgift

- Energikostnadene i tertialet er 32 mill.kr lavere enn fjorår og reisekostnader ca.10 mill.kr lavere
- Positiv engangseffekt arbeidsgiveravgift på ca. 20 mill.kr i tertialet
- Stabilisering av kostnadseffektivitet etter koronaoppstart (målt mot mars/april)

Resultatvekst i døtre

- God vekst for Norfersk, Noridane og Norsk Dyremat
- Fortsatt utfordrende marked for Curtis Wool og Norilia

Spørsmål/kommentarer fra følgende: Knut Joakimsen, Bente Børsheim

- Hva er importskjæring?
- Fornøyd med at prisen på gris har gått opp, men er behov for ytterligere oppgang. Dagens situasjon gir lite rom for investering

Merethe kommenterte og svarte på spørsmålene.

3

Drift, salg/marked, helhetlig industristruktur og langtidsprognose

Anne Marit Panengstuen orienterte.

Drift/salg/marked

- Salgsøkning på 11,7% i 2. tert
 - Økning både på Gilde, Prior, Norfersk og EMV
- Gilde taper likevel markedsandel. Jobber systematisk for å styrke merkevaren.
- Proff- og serveringsmarkedet er hardt rammet av Coronasituasjonen. Halvert salg i siste tertial. Sommeren ble likevel noe bedre enn forventet.
- Den nye normalen etter Covid-19
 - Mer jobbing på hjemmekontor
 - Mindre reising til/fra jobb
 - Færre og større dagligvareinnkjøp
 - Mer planlegging, mindre impuls kjøp
 - Mer dagligvarekjøp på nett
 - Flere med presset økonomi, mer prisfølsomhet
 - Økende helsefokus
 - Økende fokus på norsk/lokal opprinnelse
 - Flere er opptatt av trygg mat og norsk matproduksjon (selvforsyning)
 - Mer fokus på holdbarhet og ønske om alltid å ha tilgang på mat hjemme – økte muligheter for langtidsholdbare produkter

Industriutvikling

- Eierne har vært tydelige – snu alle steiner – gjør det som må til – gi oss en helhetlig plan
- Uten en konkurransedyktig industri klarer vi ikke å oppfylle formålet eller samfunnsansvaret
- Ønsker å øke skjæringen på anlegg som også har foredling. Dvs. Malvik, Rudshøgda og Tønsberg.
- Investering på 1,1-1,4 mrd kr. Årlig effekt på 300-400 mill kr. Tilbakebetalingstid 3,5 - 4 år.

Langtidsprognoser:

- Mange signaliserer (gjennom ulike undersøkelser) redusert forbruk av kjøtt framover (storfe, svin, småfe)
- Ulike scenarioer
- Undersøkelser framtidsplaner
 - En god del økning i ammekuantallet. Betydelig høyere enn det vi antar det vil være behov for.
 - Risiko for betydelig avvikling på småfe – først og fremst i Nord-Norge og på Vestlandet
- Nortura anbefaler at det legges opp til en svak økning i antall ammekyr for å dekke opp behovet for norsk storfekjøtt. Disse nyetableringene bør rettes mot områder i distriktene hvor melkeproduksjonen går mest tilbake.
- Ikke rom for økninger i produksjon av gris, sau og egg

Spørsmål/kommentarer fra følgende: Ragnhild Engan, Marion E. Alvestad, Bente Børsheim, Knut Joakimsen, Tone Rubach, Bjørn Torstein Arnes, Olaf Paulsen, Svein Slåtsveen, Dan Rune Larsen

- Ang Otta. Ser man omfanget mht. frafall nå?
- Ang satsing i Tønsberg. Skal man ikke ha gris i den nordligste delen av landet?

	<ul style="list-style-type: none"> • EMV har vunnet kampen i Corona-tiden. Mange føler at man ikke har noe valg når de går i butikken (i distriktene). Taper man markedsandeler pga at forbrukeren velger EMV, eller for at han/hun ikke har noe valg? • Coop sine produkter (egg, pålegg) ligner veldig på våre mht. emballasje. • Ang import. Den norske forbrukeren ser ut til å ville ha norske råvarer. Men det er mange som lurer når det ligger varer i disken som har norske flagg, men med utenlandske råvarer. Vi ville trolig fått solgt mere norsk dersom det ble krevd tydelig merking i f.t. opprinnelsesland. • Ang prognoser. Det signaliseres at det er rom for en liten økning mh.t ammeku, men at det ikke skal økes på andre dyreslag. Synes det er rart at det ikke er rom for økning på småfe i de områder der det signaliseres betydelig nedgang i produksjon (Nord-Norge, deler av Vestlandet). • Vil det være rom for økt pris i kjedeforhandlingene framover nå? • Vil det bli kun slakting i Nord? • Er det nedgang i leveranse over hele landet, eller er det Otta som drar opp? • Er det mulig å stimulere til økte tilførsler i de geografiske områder der det ligger an til betydelig nedgang i produksjonen (f.eks. småfe)? • Kunne Nortura gjort en undersøkelse i f.t. hvor mange som benytter rådgivningstjenesten? Og evt. vurdere å gjøre det til betalte tjenester? • Tidligere ble det sagt at det ikke ville skje noen endringer i nord mht. ny industristruktur, men s nå ser det ut til at det kan skje ting også i Nord. Kan det være mulig å benytte evt. ledig kapasitet på anlegg til andre aktiviteter? • I f.t. at alt skal til sentrallager på Østlandet. Dette vet ikke forbrukeren om – sett opp mot miljø og klima, kyr som fiser m.v. <p>Anne Marit og Merethe kommenterte og svarte på spørsmål.</p>
<p>4</p>	<p>Ny strategiplan</p> <p>Anne Marit orienterte</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bærekraftig, offensiv, attraktiv • Vi skal fortsatt inspirere til alle tiders mat • Vi skal dyrke våre styrker • 5 hovedgrep <ul style="list-style-type: none"> ○ Verdiskapningsløft ○ Teknologiløft ○ Klimaløft ○ Kundeløft ○ Generasjonsløft • Vi skal bygge framtidens arbeidsplass – et bærekraftig, offensivt og attraktivt matvareselskap som baserer seg på råvarer fra bønder i hele Norge <p><u>Spørsmål/kommentarer</u> fra følgende: Tone Rubach, Svein Slåtsveen, Bernhardt Halvorsen, Olaf Paulsen, Bjørn Torstein Arnes,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interessant og spennende. Men hvordan skal dette forankres ut mot eierne? En visjon for Nortura bør stå fremst i pannebrasken hos alle Nortura-eiere. • Viktig at det tydeliggjøres at det som gjøres av tiltak komme bonden til gode – i kroner og øre. • Ordet beredskap mangler (har ikke vært nevnt til nå i møtet). Har Nortura noe ansvar her (i f.t. Corona), eller er det myndigheten som har ansvaret? • Markedsregulering og utflating av kjøttforbruk. Hvor stor andel av tilførslene må vi ha for at vi skal kunne sitte med markedsreguleringen?

	<ul style="list-style-type: none"> • Mange hårete mål. Burde målene vært spisset mere? • Hadde vi hatt høyere priser ville vel volumet økt? • Det er tidligere nevnt at vi i dag er i grenseland mht markedsandel for å kunne beholde markedsreguleringen. <p>Anne Marit kommenterte og svarte på spørsmål.</p>
<p>5</p>	<p>Orientering fra Medlem/Tilførsel regionalt</p> <p>Pål-Kenneth Løvås presenterte seg og orienterte om aktuelle saker fra medlem/tilførsel regionalt. Han svarte også, gjennom presentasjonen, ut en del av de spørsmålene som hadde kommet inn fra kretsutvalgene i forkant av møtet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Status slakting ulike dyreslag på det enkelte anlegg • Småfesesonen • Tilførselskampanjen • Retur/nisje/medlemsbutikker • Inntransport – materiell – profilering • Kadaverhenting • Livdyr <p><u>Spørsmål/kommentarer</u> fra følgende: Jan Håland, Tone Rubach, Dan Rune Larsen, Olaf Paulsen, Kay Morten Bull, Bjørn Torstein Arnes, Asbjørn L. Hansen, Bente Børsheim</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det høres ikke ut som om det er aktuelt med kadaverhåndtering i Finnmark!? • Dersom det blir et eget opplegg rundt nisje i Målselv, burde det kunne kombineres med utkjøring av varer fra medlemsbutikken. • Mange opplever opplegget rundt nisje som vanskelig. • Hvordan er kapasiteten på biler med vekt? • Uenig i at det er vanskelig å ha bedre profilering på bilene. • Er det stort etterslep på slakting av småfe, slik at vi vil ta igjen det vi ligger bak til nå? • Lite leieslakting av rein. Hvordan påvirker det selskapet økonomisk? • Hvordan blir det ble nisje framover? Enkelte har fått innskrenket mulighetsområdet for hva Nortura kan utføre mht. nisje. • Hva er kriteriene mht. tilførselskampanjen? Kan en som har levert til konkurrent komme tilbake Nortura og få pristillegg (introduksjonsbonus)? • Slakter MNS til en lavere pris enn våre nisjeprodusenter? • Stor forskjell på retur og nisje mht. pris • Retur og nisje – 30 kr for emballasje. Høres mye ut. • Greier Nortura å konkurrere i f.t. livkalv? • Uenig i tilførselskampanjen – hører ikke hjemme i Samvirket. Vil gjerne etter hvert se hva dette har gitt av resultat i kroner og øre, sett i f.t. kostnadene. • Er det bindingstid knyttet til tilførselskampanjen? • Er det styret som har vedtatt tilførselskampanjen? • Oppfordrer alle som er på møtet til å fortelle venner, kjente og journalister om galskapen i at råvarene sendes fra Nord-Norge til Oslo og tilbake igjen. <ul style="list-style-type: none"> ○ Det kom replikker som oppfordret til forsiktig i f.t. dette. Det vil fort kunne slå tilbake på oss selv. <p>Pål-Kenneth kommenterte og svarte på spørsmål.</p>

6 Innkomne saker/spørsmål fra kretsene

Spørsmål som kretsutvalgene hadde meldt inn i forkant ble svart ut.

- Sparte kostnader pga. færre fysiske møter og reiser bør gi rom for innkjøp av PC til alle eiere
 - Ikke realistisk at Nortura skal sponse pc. Det er noe som de fleste av oss har behov for i mange sammenhenger
- Bruker-kurs (Innmelding, slakteweb, Teams o.l.)
 - Bør kunne legges til rette for kurs/opplæringsvideoer m.v.
- Utbetaling av medlemskapital til pensjonister
 - Vedtektskomité er satt ned. Vurderer bl.a. problemstillinger rundt akkurat dette.
- Lojalitetsbonus
 - Har vært diskutert i forbindelse med etableringen av tilførselskampanjen. Det jobbes med ut utrede en slik ordning. Pga. vår posisjon er det utfordrende med bonus som "binder" produsenten til Nortura over lengre tid. Men det kan være andre innganger på dette.
- Kjøttfeavtaler Nord-Norge
 - Det jobbes med saken. Ser på muligheten til å kjøre egne opplegg i Nord – med lokal distribusjon. Ikke noe konkret pr nå.
- Nord-Norge-trekket
 - Lang historikk. Svart ut mange ganger. AU lager et nytt innspill til styret rundt dette, vi får mindre betalt pr kg kjøtt på storfe, småfe og gris

Spørsmål/kommentarer fra følgende: Svein Slåtsveen, Tone Rubach, Tor Olav Brandtzæg, Jan Håland, Bente Børsheim, Lena Steinslett, Lillian Sæterstad, Knut Joakimsen

- Ang tilførselskampanjen. Det er noen som tror at produsenter får betalt ekstra for ikke å forlate Nortura. Anne Marit avkreftet det.
- Hva synes folket om Teams-møtene som AU-representantene kjørte med sine respektive ansvarsretser for et par uker siden?
- Vi kan ende med å måtte kjøre kretsmøtene, eller deler av disse, digitalt. Hvordan ser RU på det?
- Gilde er vanskelig å få tak i butikken. Netthandelen øker. Hvor er Nortura med sine varer i den forbindelse? Bestille lammeslakt i sesongen via nettbutikk f. eks? Da får forbrukeren Gilde-varer.
- I alle møter formidles det at vi finner ikke Gilde-varer. Svaret er da ofte "joda - varene finnes". Må i tilfelle være de største byene. Nettbutikker leverer ikke i distriktene. Dermed kan det faktisk være slik at distriktene – der viljen til å kjøpe Gilde/Prior kanskje er størst – er de områdene det er vanskeligst å få tak i disse varene.
- Vi skal være stolte produsenter av kvalitetsmat (Gilde) – og så finner vi ikke produktene.
- Viktig at vi fortsetter å ha møter – også via Teams. Bra møte i dag. Vi blir gode på dette når vi lærer det.
- Langtidsprognose og nedgang på sau i Nord. Det bør kanskje ikke overraske Nortura? Dårlig pris over lang tid er et signal på at det ikke satses på småfe
- Burde ikke Nortura prøvd å få ut merkevarene via andre kanaler enn via matvarekjedene?
- Vil det å satse på "eget salg", formidling gjennom FK e.l., kunne få konsekvenser for vår samhandling med kjedene?
- Hvor mye har Nortura spart på mindre reising i Coronaperioden?

Anne Marit og Pål- Kenneth og Merethe svarte på spørsmål.

7	Eventuelt/avslutning Det var ingen saker under eventuelt.
----------	---

Svein Slåtsveen
(sign.)

Marion E. Alvestad
(sign.)

Bernt Andreassen
(sign.)

Elisabeth Salo
(sign.)

Frode Bjørnå
(sign.)